
Fraktur i femte metatars

LEGELIVET

MARTE SYVERTSEN

marsyv@vestreviken.no

Marte Syvertsen er lege i spesialisering og forsker ved Nevrologisk avdeling i Vestre Viken, Drammen.

«Jeg tror jeg har fått en fraktur i femte metatars», sa jeg i telefonrøret, med vakthavende lege i spesialisering på ortopedien i den andre enden. Det var fire dager siden jeg kunne ha på meg sko, og foten var så lilla at den virket mer død enn levende.

Foto: privat

«Hehe, ja, bare kom, så skal vi legge en sirkulær gips helt opp til låret.»

«Flott, det gleder jeg meg til.» Jeg flirte også, men egentlig kjente jeg på en ekte kollegial takknemlighet over at det går an å få hjelp når det behøves.

Det var rart å stå på den andre siden av skranken i akuttmottaket. Bak sekretærene fikk jeg korte glimt av vaktteamenes hvite frakker, der jeg også haster rundt når jeg har vakt. Mye skjer der bak, men fra det rolige venterommet er det nesten helt usynlig. Derfor tok det heller ikke så lang tid før jeg også begynte å lure på om det ikke var min tur snart.

Ganske riktig, det var en skråfraktur som splittet metatarsen i to på langs.

«Det skjedde på lørdag, sa du?» Jeg kremtet og svarte ja, uten å fortelle nøyaktig når på døgnet ulykken inntraff. Det hadde nok legen forstått av seg selv. Jeg husker vagt hvordan det var å drive skadepoliklinikk i turnus. Det var mye trafikk lørdag kveld.

To ting overrasket meg etter at jeg hadde fått støvelgips. Det ene var hvor uendelig langt unna alt plutselig var. Den minste forflytning var blitt til en ekspedisjon, og spesielt vanskelig var det i mitt eget kjøkken. At det kunne være så langt mellom kjøkkenbordet og kjøleskapet! Og hvordan i all verden skulle jeg få med meg ting, når begge armene var opptatt med krykker? Jeg stappet lommer og bukselinning fulle og ønsket meg forkle med kengurulomme foran. I nesten 40 år hadde jeg tatt det for gitt at jeg kunne gå. Plutselig var det blitt umulig, og jeg skulte sjalu bort på alle mennesker som beveget seg lettvint rundt på to bein.

«Jeg skulle egentlig ønske at jeg kunne gitt all denne sekundærgvinsten til noen som faktisk hadde bruk for den – til folk som har det vondt på ekte»

På vei til jobb hadde jeg alt i en ryggsekk og tilbakela de to hundre meterne fra bussholdeplassen til sykehuset ved hjelp av hinking. Da jeg endelig kom frem til bygningen uten heis (hvor jeg har kontor i tredje etasje), haglet svetten, og jeg hadde gnagsår i hendene. «Hvorfor gjør jeg dette?» tenkte jeg da jeg endelig satt ved kontorpulten. Jeg er hverken spesielt sterk eller spesielt heroisk. Jeg er bare lege, og jeg visste at den dagen satt det seks personer rundt omkring i sine hjem og ventet på telefon fra meg. Kanskje skulle de spørre om noe de hadde lurt på i ukesvis. Kanskje kunne jeg foreslå noe, en enkel endring i behandlingen, som ville forandre hverdagen til det bedre. Pasientene mine har ikke brudd som gror og blir borte. De fleste av dem skal leve med sykdommen sin hele livet. Mye kan sies om leger, og ikke alt er positivt, men ansvarsfølelsen overfor dem vi hjelper er nok felles for flertallet av oss. Ikke sjelden overstiger den ansvaret for egen helse og behov som mat, søvn, hvile eller tid til å være syk selv.

Selv om jeg ikke fikk utvist så mye egenomsorg i den perioden, så fikk jeg omsorg likevel. I tillegg til de lange avstandene var det andre som overrasket meg i ukene med krykker at jeg fikk en sekundærgvinst. Jeg har aldri i mitt liv opplevd så mye forståelse og positiv oppmerksomhet fra fremmede, på bussen, i butikken og på gata som da jeg humpet rundt på krykker. Krykkene gikk liksom foran meg, som et symbol på at her kommer det en som trenger hjelp.

I realiteten klarte jeg det meste, selv om det var tungvint. Jeg er frisk ellers og har det ganske bra. De fleste brudd gror etter noen uker, og så trenger man aldri å tenke på det igjen. Jeg har nettverk å støtte meg på, en jobb jeg er glad i og (stort sett) fornøyde barn. Jeg skulle egentlig ønske at jeg kunne gitt all denne sekundærgvinsten til noen som faktisk hadde bruk for den – til folk som har det vondt på ekte, men som ikke har et krykkesymbol å vise det frem med. Det er dem som burde fått et klapp på skulderen på bussen, blitt spurt om hvordan det går og om de trenger hjelp.

All denne omsorgen fikk meg også til å lure på om jeg kanskje skulle beholdt de krykkene litt lenger enn strengt tatt nødvendig. Det gjør godt å bli sett, og jeg tenkte at krykker kanskje har den funksjonen av og til, hvis man ikke blir sett ellers.

Publisert: 24. januar 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0894

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. juni 2026.